

Martelkamer VAN DE JURA

De Tour de France doet voor het eerst sinds 25 jaar alle vijf de bergketens van Frankrijk aan. In de Jura volgt een monstretappe met de zuidwestflank van de Grand Colombier, één van de steilste cols in de Tourhistorie. Verslaggever Bram de Vriend liet zich pijnigen op het parcours van de koninginnenrit.

Tekst en Beeld: Bram de Vriend

Op de flanken van de Col du Grand Colombier rijdt een eenzame renner. Hij trekt aan zijn stuur en stapt op de pedalen. Hij werpt zijn blik in een eindeloos bos. Zweetdruppels tikken op het asfalt. Het hellingspercentage rijst naar 22 procent. De renner zet aan en gaat nog eens uit het zadel. Maar zijn snelheidsmeter blijft steken op vier kilometer per uur. Hij voelt pijnscheuten in zijn benen. Wat een lijdensweg. De zwoegende renner op de Grand Colombier is uw verslaggever voor Wielers Revue. Ik verken vandaag de negende etappe van de Tour de France die op 9 juli wordt verreden. Voor het eerst sinds 1992 doet de Tour alle vijf de bergketens van Frankrijk aan. Het peloton passeert achtereenvolgens de Vogezes, Jura, Pyreneeën, het Centraal Massief en de Alpen.

Eén van de zwaarste etappes van deze Tour ligt verrassend genoeg niet in de Alpen of in de Pyreneeën, maar in de lagere bergketen Jura tussen de Rhônevallei en het Zwitserse Genève. Met 4600 hoogtemeters en vier cols, waarvan drie met een gemiddeld stijgingspercentage rond 10 procent (Col de la Biche, Col du Grand Colombier, Mont du Chat) is de etappe van Nantua naar Chambéry met recht een koninginnenrit. De Col du Grand Colombier wordt daarbij beklommen via de gevreesde zuidwestflank met stijgingspercentages tot 22 procent. Technisch directeur Thierry Gouvenou van Tour de France-organisator ASO spreekt van een unicum. "Met dit parcours gaan we het onbekende tegemoet. Het is voor het eerst dat we bergpassen met zulke hoge percentages in het parkoers leggen. Deze rit gaat de boeken in als etappe met de hoogste hellingsgraad. Een aantal renners zal verrast zijn."

Petit Canada

De ochtend begint idyllisch. Een visser werpt zijn hengel in het meer van startplaats Nantua. De zon rijst boven een strakblauwe hemel. Over vals plat rijden we het dorp uit. Maxime Jarnet van het regionale Team Vulco-VC Vaulx-en-Velin, een tengere jongen met donker haar, is onze gids. De 18-jarige coureur reed tot vorig jaar UCI-juniorenkoersen zoals Parijs-Tours en meet zich sinds dit seizoen met de beloften. De klem voor zijn racenummer zit nog bevestigd aan zijn stuurpen. Maxime houdt niet van lange beklimmingen, zegt hij met een vies gezicht. "Ik ben meer een puncheur, zoals mijn favoriete renner Julian Alaphilippe." Al gauw volgt bij het oude postkantoor de afslag naar de eerste

beklimming: de Col de Bérentin, een loper van 15,1 km met een gemiddeld hellingspercentage van 4,4 procent. De klim leidt naar het Plateau de Retord, een bekend skigebied met 160 kilometer aan pistes voor langlaufers en 60 kilometer skipistes. Het gebied is populair onder inwoners van Lyon die hier hun eerste meters op de lange latten maken voordat ze aan het echte Alpenwerk beginnen. We steken door een tunnel die is uitgehouwen in de rotsen en klimmen geleidelijk door het bos naar 'Petit Canada', zoals het plateau ook wordt genoemd. Loofbossen gaan geleidelijk over in sparrenbossen.

We ronden de Col de Bérentin (1144 meter) en slingeren een paar kilometer over het plateau richting de Col de Cuvéry (1180 meter). Uitgestrekte bergweides trekken aan ons voorbij. We passeren een skiverhuur 'Location Ski de

FIETSEN IN DE JURA

Nantua ligt op een kleine 900 kilometer rijden van Utrecht. Het vliegveld van Genève ligt op ongeveer een uur rijden van Nantua. Van 30 juni t/m 2 juli vindt La Forest'Cime plaats, een driedaagse cyclosportive in de contreien van de negende etappe van de Tour de France. Met onder andere de Col de la Biche en Grand Colombier. Kijk op: laforestcime.com. Meer info over de regio: ain-tourisme.com, savoie-mont-blanc.com.

'OP HET PLATEAU BEGINT DE COL VERSTOPPERTJE TE SPELEN'

LINKS

Gids Maxime Jarnet gaat me voor over de Franse heuvels

Fond'. Een ree springt het bos in. Zo nu en dan komt een fietser ons tegemoet. Zonder diep in de buidel te tasten bereiken we de Col de Cuvéry die net als de Bérentin in de naaldbossen ligt verscholen. So far so good. De ontbrekende vergezichten op de col worden ruimschoots gecompenseerd door de weergalozes panorama's op de besneeuwde toppen van het Mont Blanc-massief die opdoemen in de afdaling. De hoogste berg van de Alpen rijst met zijn witte sluier ver boven de uitgestrekte bergruggen van de Jura. Na de afzink steken we de stuwdam in de Rhône bij Génissiat over en rijden over brede departementale wegen door de vallei richting de voet van de Col de la Biche (1325 meter). De klim beleeft dit jaar zijn debuut in de Tour en staat in het routeboek gemarkeerd als hors categorie met een stijgingspercentage van 9 procent over 10,5 kilometer.

Slecht asfalt

Bij het dorpje Gignez duiken we het bos in om de eerste haarspeldbochten te ronden. De Col de la Biche blijkt alle ingrediënten te hebben om het een renner zowel mentaal als fysiek moeilijk te maken. Ik trek aan mijn stuur en stap op de pedalen, maar kom niet in mijn ritme. De hellingsgraad is vrijwel constant 10 procent, met uitschieters naar 13. Al gauw moet ik Maxime laten lopen.

De zon staat pal op mijn hoofd. Ik hobbel over het slechte asfalt. Voor me verdwijnt Maxime's tengere gestalte langzaam uit beeld. Ik zit ingesloten in een dicht bos waaraan geen einde lijkt te komen. De enige troost is zo nu en dan een doorkijkje naar de majestueuze Mont Blanc.

Na kilometers zwoegen verlaat ik dan uiteindelijk het bos om te klimmen langs glooiende bergweides. Op het plateau begint de col ver-

TOURDIRECTEUR: "AFDALINGEN CRUCIAAL"

Technisch directeur van de Tour de France Thierry Gouvenou verwacht tijdens de koninginnenrit in de Jura een strijd tussen de favorieten voor de eindzege. De etappe komt als eerste grote bergrit na twee aankomsten bergop in de Vogezes (La Planche des Belles Filles) en in de Jura (Station Des Rousses). Volgens Gouvenou gaat het om één van de zwaarste etappes uit de Tour. "Ik denk dat de klassementsrenners deze eerste grote bergrit aangrijpen om een gat te slaan met de concurrentie."

Volgens Gouvenou worden de technische afdalingen van de Col de la Biche, Col du Grand Colombier en Mont du Chat cruciaal. "Tijd winnen

op de Mont du Chat is niet alleen een kwestie van goed klimmen, maar ook goed afdalen. Renners die tekortkomen in de afdaling, kunnen veel tijd verliezen en verder achterop raken op het vlakke stuk naar de finish in Chambéry. In de vorige Tour was de snelle afdaling van Chris Froome op de Col de Peyresourde één van de hoogtepunten. Misschien gaan we zo'n actie ook zien in de afdaling van de Mont du Chat. Hoewel die veel en veel technischer is." Zijn favoriet voor de etappezege? "Dat zijn eigenlijk de drie bekende gezichten. Chris Froome, omdat hij al drie keer de Tour heeft gewonnen, de Colombiaan Nairo Quintana natuurlijk en ik ben als Fransman benieuwd om te zien hoe Romain Bardet het doet op zulke steile cols."

ZEGE SAM OOMEN

Team Sunweb-renner Sam Oomen koestert ongetwijfeld mooie herinneringen aan de Jura. De Tilburger boekte er vorig jaar als neoprof zijn eerste ritzege en pakte de eindoverwinning in de Tour de l'Ain. De concurrentie wist hem in de afsluitende koninginnenrit op de Grand Colombier niet te lossen.

stoppertje te spelen. De top ligt niet bij het houten kruis Croix de Fambang en evenmin bij de parkeerplaats langs een hoger gelegen bocht verderop. Pas na een korte afdaling en nog een helling bereik ik de werkelijke col die ligt verschanst in de bossen.

Na een technische (lees: hobbelige) afdaling meanderen we door de vallei en stoppen bij het waterpunt achter het zandstenen kerkje van Lochieu om onze drinkbussen te vullen. "Zuiver water van de Grand Colombier", verzekert een dorpsbewoner ons. We zijn dan nog slechts enkele kilometers verwijderd van de groene gigant van de Jura.

De 1501 meter hoge col met zijn vier toegangsroutes is dit jaar voor de derde keer opgenomen in de Tour. De col maakte zijn debuut pas in 2012 toen Bradley Wiggins er op de beklim-

ming vanuit Culoz succesvol zijn gele trui verdedigde. Vorig jaar ging het peloton er twee keer omhoog met achtereenvolgens de klim vanuit Lochieu aan de noordwestzijde en de haarspeldbochten van Culoz aan de Alpenkant. Toen pakte de Colombiaanse vluchter Jarlinson Pantano er de eerste en enige Touretappezege voor IAM Cycling.

Maar nog nooit koos de Tourdirectie de steilste kant van de col vanuit Virieu-le-Petit, die ook wel de Directissime wordt genoemd. Volgens verschillende, overigens betwiste bronnen bevat de weg tot de kruising met de D120 de steilste hellingen van alle 377.986 kilometer aan routes départementales in Frankrijk. Koersorganisator Albert Bouvet (Parijs-Roubaix, Tour de l'Avenir) riep de Directissime ooit uit tot 'zwaarste bergpas van

Heftig profiel! En we zijn niet eens in het hooggebied

'DE DIRECTISSIME IS OOIIT UITGEROEPEN TOT 'ZWAARSTE BERGPAS VAN FRANKRIJK'

bedekt met een geel deken van bloeiende narcissen. Op het wegdek staan de namen van renners uit het Tourpeloton. QUINTANA, BARDET, BARGUIL en TEN DAM. Uit het zadel rond ik de laatste bocht. Op de top wachten een uithijgende Maxime en overdonderende vergezichten over het meer van Bourget en de besneeuwde Alpen.

In de steile en hobbelige afzink met hier en daar stenen op de weg, wordt nog eens onderstreept dat renners met goede daalkwaliteiten deze Touretappe een voordeel hebben. Dat bleek ook tijdens de Tour van vorig jaar toen Julian Alaphilippe in de afdaling van de Grand Colombier met pech uit de kopgroep moest lossen en Rafal Majka zijn tegenstrever Pantano moest laten lopen.

Als we na driekwartier met dichtgeknepen billen de afdaling voltooien, zit de etappe er voor ons op. Het Tourpeloton moet vanaf dit punt nog zo'n 20 kilometer naar de voet van de Mont du Chat (1504 meter). De klim van 8,7 kilometer en een hellingsgraad van gemiddeld 10,3 procent schitterde voor het laatst in de Tour in 1974. Toen werd Eddy Merckx tijdens de beklimming door de Franse vedette Raymond Poulidor gelost, maar kon hij in de smalle afdaling alsnog terugkomen om uiteindelijk de etappe te winnen. Ruim vier decennia later krijgt de Kannibaal, op 9 juli van dit jaar, dan eindelijk zijn opvolger.

Frankrijk'

In Virieu-le-Petit slaan we de landweg in die het begin van de gevreesde klim markeert en loodrecht de berg op lijkt te lopen. Ik neem een slok uit mijn bidon met ijdele hoop op een heilzame werking van het Grand Colombier-water. Mijn benen voelen slecht, ik doe niet eens moeite om in het wiel van Maxime te kruipen.

Afzien

Maxime verdwijnt uit beeld in het schaduwrijke bos dat als een martelkamer op de flanken van de berg ligt. Daar begin ik een eenzaam gevecht met de Directissime. Ik zigzag over de weg, ga uit het zadel en probeer mezelf moed in te spreken terwijl de weg met het stijgingspercentage van een achtbaanhelling omhoogloopt. Ondertussen wijzen groene borden in de berm op gemiddelde stijgingspercentages van 13,5 procent per kilometer en hoger.

Na vier kilometer zwoegen op steile hellingen zie ik plotseling zonnestrallen op het wegdek aan het einde van het bos. Het stijgingspercentage voor de komende kilometer zakt naar slechts 6 procent. Ik schakel op en lijk te vliegen. Boven zie ik het ijzeren kruis op de top van de col al liggen. Ik lees de aanmoedigingen die staan gekalkt op de weg. **ALMOST THERE! SMELL THE H2O!**

Gestaag klim ik naar de kale top met het kruis als mikpunt. Ik rijd langs bergweides die zijn

In het zadel blijven blijkt te lastig

DE 9DE TOURETAPPE IN CIJFERS

- 4600 hoogtemeters
- 3 cols met gemiddeld stijgingspercentage rond 10% [Col de la Biche, Col du Grand Colombier, Mont du Chat], gevolgd door 3 technische afdalingen
- 22 procent: maximale hellingsgraad van de Grand Colombier en tevens de steilste van de Tour 2017
- 181 kilometer tussen Nantua en Chambéry
- 1974: de laatste passage van de Mont du Chat tijdens de 10de etappe van die Tour